

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd – RP 51/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och yrkeshögskolelagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och yrkeshögskolelagen (RP 51/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 4/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 9 och 10 §, sådana de lyder, 9 § i lagarna 1367/2018 och 230/2024 och 10 § i lagarna 1600/2015 och 230/2024, samt
fogas till lagen nya 8 a och 90 b § som följer:

8 a §

Ansökningsavgift

Utbildningsstyrelsen tar ut en terminsvis ansökningsavgift av dem som ansöker om att studera för någon annan examen än påbyggnadsexamen. Att avgiften har betalats är en förutsättning för att ansökan ska behandlas.

Avgift tas dock inte ut

1) av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av dem som jämföras med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart eller av dem som har EU-blåkort som beviljats med stöd av lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning (224/2024), nedan *lagen om högkvalificerad anställning*, och inte heller av i den lagen avsedda familjemedlemmar till ovan nämnda personer eller till finska medborgare,

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd

2) av den som har ett i utlänningslagen (301/2004) avsett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller permanent uppehållstillstånd, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

3) av den som innehar ett på någon annan grund än studier beviljat kontinuerligt uppehållstillstånd som avses i utlänningslagen och första gången fått uppehållstillstånd i Finland på någon annan grund än studier, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

4) av den som när studierna inleddes har haft ett i utlänningslagen avsett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och tillståndet inte senare har återkallats med stöd av 58 § 4 mom. i den lagen,

5) av studerande som deltar i uppdragsutbildning,

6) av den som söker till utbildning som leder till en gemensam examen eller dubbelexamen och redan har studierätt vid en annan högskola för denna gemensamma examen eller dubbelexamen, eller

7) av den som ansöker om att bli antagen som studerande till det EU-finansierade Erasmus Mundus-programmet.

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Ett universitet får inte ordna uppdragsutbildning om det är uppenbart att utbildningen beställs för att de som deltar i uppdragsutbildningen ska kunna undvika studerandantagningen enligt 36 §. Ett universitet får inte heller ordna uppdragsutbildning om beställarens syfte är att förmedla studerande till universitetet som examensstuderande så att förmedlingen utgör en vinstdrivande affärsverksamhet. På studerande som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a—43 d, 45, 45 a, 45 b, 82, 83, 83 a, 84, 84 a, 85 och 86 §. Universitetet ska se till att rättigheterna och skyldigheterna för dem som deltar i uppdragsutbildning har angetts i avtalet om uppdragsutbildning och att de som deltar i uppdragsutbildningen känner till dem.

Universitetet ska av den som beställer utbildningen ta ut en sådan avgift för ordnandet av uppdragsutbildningen som åtminstone täcker kostnaderna för den. Den som beställer utbildningen har rätt att av de studerande som deltar i uppdragsutbildningen ta ut avgifter i enlighet med lagstiftningen i beställarens placeringsstat eller i enlighet med beställarens praxis.

Beställaren får dock inte ta ut avgift enligt 3 mom.

1) av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart eller av dem som har EU-blåkort som beviljats med stöd av lagen om högkvalificerad anställning, och inte heller av familjemedlemmar till ovan nämnda personer eller till finska medborgare,

2) av den som har ett i utlänningslagen avsett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller permanent uppehållstillstånd, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd

3) av den som innehar ett på någon annan grund än studier beviljat kontinuerligt uppehållstillstånd som avses i utlänningslagen och första gången fått uppehållstillstånd i Finland på någon annan grund än studier, och inte heller av dennes familjemedlemmar, eller

4) av den som när studierna inleddes har haft ett i utlänningslagen avsett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och tillståndet inte senare har återkallats med stöd av 58 § 4 mom. i den lagen.

10 §

Avgifter som tas ut för sådan utbildning på främmande språk som leder till examen

Av studerande som antagits till en utbildning som ges på något annat språk än finska eller svenska och som leder till lägre eller högre högskoleexamen ska universitetet ta ut en avgift per läsår som åtminstone täcker kostnaderna för anordnandet av utbildningen. Universitetets årliga avgiftsintäkter ska täcka kostnaderna för att ordna utbildning för studerande som är skyldiga att betala läsårsavgift, inklusive kostnaderna för stipendier och andra understöd som betalats till dessa studerande. Stipendier och understöd som betalas genom donationer eller bidrag från källor utanför universitetet för att stödja studerande som är skyldiga att betala studieavgift beaktas inte i kostnaderna för anordnande av utbildningen. Universitetet beslutar om hur beräkningen av kostnaderna för anordnande av utbildningar, uttagandet av avgifter samt utbetalningen av stipendier och andra understöd arrangeras.

Avgift tas dock inte ut

1) av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart eller av dem som har EU-blåkort som beviljats med stöd av lagen om högkvalificerad anställning, och inte heller av familjemedlemmar till ovan nämnda personer eller till finska medborgare,

2) av den som har ett i utlänningslagen avsett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller permanent uppehållstillstånd, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

3) av den som innehar ett på någon annan grund än studier beviljat kontinuerligt uppehållstillstånd som avses i utlänningslagen och första gången fått uppehållstillstånd i Finland på någon annan grund än studier, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

4) av den som när studierna inleddes har haft ett i utlänningslagen avsett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och tillståndet inte senare har återkallats med stöd av 58 § 4 mom. i den lagen,

5) av studerande som deltar i uppdragsutbildning, eller

6) av den som har mottagit Erasmus Mundus-stipendium och som studerar inom det EU-finansierade Erasmus Mundus-programmet.

90 b §

Rätt att få uppgifter som gäller uppehållstillstånd

Ett universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt för bedömningen av skyldigheten att betala läsårsavgift och för planeringen av undervisningen få behövlig information av Migrationsverket om giltighetstiden och grunden för samt typen av det dokument om

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd

uppehållsrätt som en sökande eller studerande samt dennes i utlänningslagen avsedda anknytningsperson ansökt om, innehar eller tidigare har beviljats, samt om hur behandlingen av en ansökan om ett dokument om uppehållsrätt framskrider.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag får universitetet, trots sekretessbestämmelserna, på eget initiativ lämna Migrationsverket uppgifter om misstankar om missbruk som hänför sig till villkoren för inresa eller villkoren för vistelse i landet beträffande en person som ansöker om eller innehar en handling om uppehållsrätt och som är universitetssökande eller studerande eller i utlänningslagen avsedd anknytningsperson till en sådan person. Dessa uppgifter ska vara nödvändiga för skötseln av de uppgifter som Migrationsverket har enligt utlänningslagen, medborgarskapslagen (359/2003) eller lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete (719/2018).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 8 a och 9 § träder dock i kraft den 1 augusti 2025 och tillämpas på studerande som inleder sina studier den dagen eller senare. Bestämmelserna i 8 a § gäller endast ansökningar som inleds den 1 januari 2025 eller senare.

Bestämmelserna i 10 § 1 mom. träder i kraft den 1 augusti 2025 och tillämpas på studerande som inleder sina studier den dagen eller senare.

Det 10 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas till och med den 31 juli 2026.

Lag

om ändring av yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i yrkeshögskolelagen (932/2014) 13 och 13 a §, sådana de lyder, 13 § i lagarna 1368/2018 och 231/2024 och 13 a § i lagarna 1601/2015 och 231/2024, samt
fogas till lagen nya 12 a och 65 a § som följer:

12 a §

Ansökningsavgift

Utbildningsstyrelsen tar ut en terminsvis ansökningsavgift av dem som ansöker om att studera för en examen. Att avgiften har betalats är en förutsättning för att ansökan ska behandlas.

Avgift tas dock inte ut

1) av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart eller av dem som har EU-

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd

blåkort som beviljats med stöd av lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning (224/2024), nedan *lagen om högkvalificerad anställning*, och inte heller av i den lagen avsedda familjemedlemmar till ovan nämnda personer eller till finländska medborgare,

2) av den som har ett i utlänningslagen (301/2004) avsett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller permanentt uppehållstillstånd, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

3) av den som innehar ett på någon annan grund än studier beviljat kontinuerligt uppehållstillstånd som avses i utlänningslagen och första gången fått uppehållstillstånd i Finland på någon annan grund än studier, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

4) av den som när studierna inleddes har haft ett i utlänningslagen avsett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och tillståndet inte senare har återkallats med stöd av 58 § 4 mom. i den lagen,

5) av studerande som deltar i uppdragsutbildning,

6) av den som söker till utbildning som leder till en gemensam examen eller dubbelexamen och redan har studierätt vid en annan högskola för denna gemensamma examen eller dubbelexamen, eller

7) av den som ansöker om att bli antagen som studerande till det EU-finansierade Erasmus Mundus-programmet.

13 §

Uppdragsutbildning

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till den utbildningsuppgift som anges i tillståndet för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. En yrkeshögskola får inte ordna uppdragsutbildning om det är uppenbart att utbildningen beställs för att de som deltar i uppdragsutbildningen ska kunna undvika studerandeantagningen enligt 28 §. En yrkeshögskola får inte heller ordna uppdragsutbildning om beställarens syfte är att förmedla studerande till yrkeshögskolan som examensstuderande i vinstdrivande syfte. På studerande som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 25—27, 33—40 och 57—61 §. Yrkeshögskolan ska se till att rättigheterna och skyldigheterna för dem som deltar i uppdragsutbildning har angetts i avtalet om uppdragsutbildning och att de som deltar i uppdragsutbildningen känner till dem.

Yrkeshögskolan ska av den som beställer utbildningen ta ut en sådan avgift för ordnandet av uppdragsutbildningen som åtminstone täcker kostnaderna för den. Den som har beställt utbildningen har rätt att av de studerande som deltar i uppdragsutbildningen ta ut avgifter i enlighet med lagstiftningen i beställarens placeringsstat eller i enlighet med beställarens praxis.

Beställaren får dock inte ta ut avgift enligt 3 mom.

1) av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart eller av dem som har EU-blåkort som

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd

beviljats med stöd av lagen om högkvalificerad anställning, och inte heller av familjemedlemmar till ovan nämnda personer eller till finska medborgare,

2) av den som har ett i utlänningslagen avsett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller permanent uppehållstillstånd, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

3) av den som innehar ett på någon annan grund än studier beviljat kontinuerligt uppehållstillstånd som avses i utlänningslagen och första gången fått uppehållstillstånd i Finland på någon annan grund än studier, och inte heller av dennes familjemedlemmar, eller

4) av den som när studierna inleddes har haft ett i utlänningslagen avsett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd, och tillståndet inte senare har återkallats med stöd av 58 § 4 mom. i den lagen.

13 a §

Avgifter som tas ut för sådan utbildning på främmande språk som leder till examen

Av studerande som antagits till en utbildning som ges på något annat språk än finska eller svenska och som leder till lägre eller högre högskoleexamen ska yrkeshögskolan ta ut en avgift per läsår som åtminstone täcker kostnaderna för ordnandet av utbildningen. Yrkeshögskolans årliga avgiftsintäkter ska täcka kostnaderna för att ordna utbildning för studerande som är skyldiga att betala läsårsavgift, inklusive kostnaderna för stipendier och andra understöd som betalats till dessa studerande. Stipendier och understöd som betalas genom donationer eller bidrag från källor utanför yrkeshögskolan för att stödja studerande som är skyldiga att betala studieavgift beaktas inte i kostnaderna för anordnande av utbildningen. Yrkeshögskolan beslutar om hur beräkningen av kostnaderna för anordnande av utbildning, uttagandet av avgifter samt utbetalningen av stipendier och andra understöd arrangeras.

Avgift tas dock inte ut

1) av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart eller av dem som har EU-blåkort som beviljats med stöd av lagen om högkvalificerad anställning, och inte heller av familjemedlemmar till ovan nämnda personer eller till finska medborgare,

2) av den som har ett i utlänningslagen avsett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller permanent uppehållstillstånd, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

3) av den som innehar ett på någon annan grund än studier beviljat kontinuerligt uppehållstillstånd som avses i utlänningslagen och första gången fått uppehållstillstånd i Finland på någon annan grund än studier, och inte heller av dennes familjemedlemmar,

4) av den som när studierna inleddes har haft ett i utlänningslagen avsett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och tillståndet inte senare har återkallats med stöd av 58 § 4 mom. i den lagen,

5) av studerande som deltar i uppdragsutbildning, eller

6) av den som har mottagit Erasmus Mundus-stipendium och som studerar inom det EU-finansierade Erasmus Mundus-programmet.

Riksdagens svar RSv 94/2024 rd

65 a §

Rätt att få uppgifter som gäller uppehållstillstånd

En yrkeshögskola har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt för bedömningen av skyldigheten att betala läsårsavgift och för planeringen av undervisningen få behövlig information av Migrationsverket om giltighetstiden och grunden för samt typen av det dokument om uppehållsrätt som en sökande eller studerande samt dennes i utlänningslagen avsedda anknytningsperson ansökt om eller innehar eller tidigare har beviljats, samt om hur behandlingen av en ansökan om ett dokument om uppehållsrätt framskrider.

Utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag får yrkeshögskolan, trots sekretessbestämmelserna, på eget initiativ lämna Migrationsverket uppgifter om misstankar om missbruk som hänför sig till villkoren för inresa eller villkoren för vistelse i landet beträffande en person som ansöker om eller innehar en handling om uppehållsrätt och som är yrkeshögskolesökande eller studerande eller en i utlänningslagen avsedd anknytningsperson till en sådan person. Dessa uppgifter ska vara nödvändiga för skötseln av Migrationsverkets uppgifter enligt utlänningslagen, medborgarskapslagen (359/2003) eller lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete (719/2018).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 12 a och 13 § träder dock i kraft den 1 augusti 2025 och tillämpas på studerande som inleder sina studier den dagen eller senare. Bestämmelserna i 12 a § gäller endast ansökningar som inleds den 1 januari 2025 eller senare.

Bestämmelserna i 13 a § 1 mom. träder i kraft den 1 augusti 2026 och tillämpas på studerande som inleder sina studier den dagen eller senare.

Det 13 a § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas till och med den 31 juli 2026.

Helsingfors 6.11.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare